

Posudek školitele na disertační práci

JUDr. Heleny Peterkové

„Trestní odpovědnosti lékaře při ukončování léčby pacienta“

Předložená práce se týká velmi aktuální otázky, vztahu lékaře a pacienta z hlediska trestní odpovědnosti lékaře při ukončování léčby pacienta. Tato problematika je zejména z hlediska trestní odpovědnosti lékaře a vztahu pacienta a lékaře z hlediska trestního práva velmi významná.

V souvislosti se zásadou subsidiarity trestní odpovědnosti /Trestní zákoník č. 40/2009 Sb./ nabývá v oblasti poskytování zdravotních služeb význam odpovědnosti podle dalších právních předpisů. Přesto však autorka správně upozorňuje na to, že stále lze považovat trestněprávní postih zdravotníků za příliš častý jev.

JUDr. Peterková považuje za cíl své práce to, že je třeba poukázat na hranice medicíny z hlediska trestněprávního pohledu. Upozorňuje na to, že právní názor, že vztah lékaře a pacienta je vztahem ryze soukromoprávním, nevede k řešení všech problémů. Poskytování zdravotní léčby je regulováno množstvím veřejnoprávních předpisů, přičemž některé instituty vycházejí z mezinárodních úmluv.

Ve své práci autorka používá obrat „ukončení léčby“ v různém kontextu, který vysvětluje v jednotlivých kapitolách. Podle jejího názoru nelze problematiku ukončování léčby ztotožňovat s euthanasií, jak

uvádí ve svém exkurzu o právních aspektech euthanasie, kde provádí komparaci právních řádů, které podmíněně dekriminální ukončení života na žádost a pomoc při sebevraždě. Zdůrazňuje také význam paliativní léčby.

Autorka měla velké možnosti komparace, protože studovala a účastnila se na dlouhodobě i výzkumu na Institutu pro trestní právo a kriminologii na Universitě v Bernu.

Kladně hodnotím to, že si všímala také ústavněprávních východisek problému ukončování léčby.

Pro trestní právo je velmi významná kapitola druhá /Vůle pacienta, jakožto okolnost vylučující protiprávnost/ a závěry práce, kde podle mého názoru velmi dobře srovnává trestněprávní, správní a disciplinární postih. Akcentuje to, že trestní řízení nemusí být tou nejvhodnější cestou postihu protiprávního jednání při poskytování zdravotní péče. Poškozený se jej velmi často pokouší iniciovat, což je třeba vždy brát v úvahu.

Autorka považuje za nezbytné, aby bylo jednoznačně stanoveno za jakých okolností nelze dovozovat trestní odpovědnost, resp. jakoukoliv jinou právní odpovědnost lékaře.

Z toho důvodu podrobně analyzuje situaci, kdy je upuštěno od další léčby z důvodu její marnosti, zejména z hlediska trestního práva. Mimo to upozorňuje na nejednoznačnou úpravu léčby poskytované prostřednictvím přístrojové techniky, což není ani adekvátně upraveno

novými předpisy o zdravotních službách. Upozorňuje i na další praktické problémy, jejich řešení navrhuje.

K práci je přiložen obsáhlý seznam použité literatury, kromě české především anglické a německé a přílohy, která se týkají technické novely o zdravotních službách /č. 1/ a další příloha - vládní návrhy právní úpravy dříve vysloveného přání /2/ , které ilustrují názorně problematiku. Pěkná je i komparace – příloha č. 3, týkající se klasifikace skutkových podstat úmyslných trestných činů proti životu v České republice, Švýcarsku, Německu, Rakousku, Velké Británii, v USA a Nizozemí.

Za unikání považuji i to, jak autorka přistupuje k pojmu *lex artis*, který je někdy stavěn do protikladu s právními předpisy, ačkoliv nejde o pojem právní.

JUDr. Peterková pracovala velice pečlivě a práci několikrát přepracovávala, její styl je velmi pěkný. Práce se dobře čte.

Prof. JUDr. Dagmar Císařová, DrSc.